

RAPORT O STANIE GMINY SUŁÓW ZA ROK 2023

Urząd Gminy Sułów

Sułów 63

22 – 448 Sułów

tel. 84 682 62 02 fax 84 682 62 27

e-mail ug@sulow.pl

www.bip.sulow.pl

www.sulow.pl

Szanowni Państwo

Sejm RP ustawą z dnia 11 stycznia 2018r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* (Dz. U. z 2018r. poz. 130), wprowadził nowe rozwiązanie prawne które ma stanowić podsumowanie pracy Wójta w poprzednim roku kalendarzowym w zakresie realizacji polityk, programów i strategii oraz wykonywania zadań własnych Gminy i zleconych przez administrację rządową.

Głównym zamierzeniem ustawodawcy było zapoznanie mieszkańców gminy z działalnością Wójta Gminy jako organu wykonawczego, sytuacją ekonomiczną i społeczną gminy oraz umożliwienie im wypowiedzenia się w istotnych sprawach ważnych dla społeczności lokalnych.

Raport został opracowany zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2023r. i zawiera najważniejsze informacje zgromadzone przez pracowników Urzędu Gminy w Sułowie i jednostek organizacyjnych Gminy Sułów.

Wójt Gminy Sułów

Piotr Kaliszewski

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.

1.1 Położenie i charakterystyka geograficzno – społeczna.

Gmina Sułów położona jest w północno – zachodniej części powiatu zamojskiego. Geograficznie jest częścią Roztocza Zachodniego oraz Padołu Zamojskiego. Posiada bardzo duże walory przyrodnicze. Na jej terenie znajdują się dwa obszary chronione w ramach programu Natura 2000, „Dolina Łętowni” (ochrona siedliskowa) oraz „Ostoja Nieliska” (ochrona gatunkowa ptaków). Część gminy objęta jest ponadto ochroną krajobrazu w ramach Szczebrzeszyńskiego Parku Krajobrazowego. We wschodniej części Gminy znajduje się zbiornik wodny Nielisz. Uwarunkowania geograficzną i przyrodnicze determinują rozwój gminy, z jednej strony są szansą na rozwój turystyki, z drugiej jednak ograniczają rozwój przemysłu i nadają jej charakter typowo rolniczy. Wysokie klasy bonitacyjne gruntów rolnych umożliwiają intensywną produkcję rolną, z drugiej strony blokują możliwość przeznaczania części gruntów pod drobną wytwórczość czy do rozwoju przedsięwzięć związanych z produkcją zielonej energii w ramach farm fotowoltaicznych czy biogazowni. Jeszcze 2022r. gmina Sułów wspólnie z gminami Nielisz i Szczebrzeszyn podjęła inicjatywę powołania spółdzielni energetycznej w celu budowy biogazowni do zagospodarowania odpadów komunalnych frakcji Bio i produkcji energii elektrycznej na cele komunalne, lecz ze względu na problemy z uzyskaniem warunków technicznych przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, utworzenie spółdzielni znacznie opóźniło się.

W 2023r. podjęto działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy poprzez:

- stworzenie koncepcji zagospodarowania terenu wczesnośredniowiecznego grodziska w Sąsiadce wraz z uzgodnieniami z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Lublinie oraz złożenie wniosków o dofinansowanie na realizację zaplanowanych prac,
- kontynuowanie prac związanych z rozbudową i modernizacją infrastruktury turystyczno – sportowej w Kulikowie. W ramach tych prac z dofinansowania ze środków PROW oraz środków własnych gminy wybudowano plażę wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zapleczem socjalnym, parkingiem, mołem, wiatą magazynową na sprzęt wodny oraz infrastrukturą oświetleniową. Planowany termin uruchomienia plaży nastąpi w miesiącu lipcu 2024r,
- Gmina Sułów w 2023r. przystąpiła do Lokalnej Organizacji Turystycznej w Zamościu by wspólnie z innymi samorządami promować walory turystyczne gminy i regionu.

Gmina Sułów zajmuje 93,48 km² i na dzień 31 grudnia 2023r. była zamieszkiwana przez 4225 mieszkańców (w tym 2181 kobiet i 2044 mężczyzn), o 51 osoby mniej niż w roku poprzednim. W 2023r. na terenie gminy Sułów urodziło się 25 dzieci oraz zmarło 52 osoby. Gmina Sułów sąsiaduje z gminami Szczebrzeszyn, Radecznica i Nielisz (pow. zamojski), Turobin (pow. biłgorajski) i Rudnik (pow. krasnostawski).

1.2 Władze gminy

Rada Gminy Sułów jest organem uchwałodawczym i kontrolnym. W skład rady wchodzi 15 radnych wybieranych w okręgach jednomandatowych na 5-cio letnią kadencję.

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Wybierany jest w wyborach powszechnych, równych i bezpośrednich w tajnym głosowaniu na 5-cio letnią kadencję. Swoje zadania realizuje przy pomocy urzędu gminy i jednostek organizacyjnych gminy.

W wyniku wyborów samorządowych które odbyły się w dniu 21 października 2018r. na 5-cio letnią kadencję Wójtem Gminy Sułów na drugą kadencję został wybrany Pan Leon Bulak.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 2022r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2418), kadencja Rady Gminy Sułów i Wójta Gminy Sułów upłynęła w dniu 30 kwietnia 2024r.

W wyniku wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w wyborach zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024r. oraz ponownych wyborach zarządzonych na dzień 21 kwietnia 2024r. Wójtem Gminy Sułów na 5 – letnią kadencję został wybrany Pan Piotr Kaliszewski.

1.3 Sołectwa

Zgodnie ze statutem Gmina Sułów pod względem administracyjnym jest podzielona na 15 sołectw: Deszkowice Drugie, Deszkowice Pierwsze, Kawęczyn – Kolonia, Kitów, Kulików, Michalów, Rozłopy, Rozłopy – Kolonia, Sąsiadka, Sułowiec, Sułów, Sułów – Kolonia, Sułówek, Tworyczów i Żrebce.

1.4 Podjęte uchwały i ich realizacja

W 2023r. Rada Gminy Sułów podjęła 82 uchwały. Szczegółowy wykaz uchwał Rady Gminy Sułów za 2023r. wraz z ich treścią jest dostępny na BIP Urzędu Gminy Sułów i z tych względów nie jest wymieniony w tym raporcie.

Realizacja w/w uchwał była prowadzona stosownie do zawartych w nich unormowań tj.:

1. Pomoc finansowa i rzeczowa dla sąsiednich gmin i powiatu zamojskiego udzielana była w wysokościach przyznanych w uchwałach.
2. Naliczanie i egzekwowanie wszystkich podatków i opłat następowało według stawek

wynikających z przyjętych uchwał.

3. Uchwały budżetowe wraz ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku zostały wykonane zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych. Wydatki realizowane były w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów przy minimalizowaniu nakładów.

W 2023r. by usprawnić i możliwie skrócić obrady sesji nadal był wykorzystywany system do indywidualnego i osobistego głosowania radnych oraz system do transmisji obrad wraz z translatozem z języka mówionego na napisy relacjonujące przebieg obrad i wypowiedzi radnych oraz osób zaproszonych na obrady rady.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1 Budżet Gminy Sułów

Budżet Gminy Sułów w 2023 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Sułów nr XLVI/291/2022 z dnia 28.12.2022 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 34 316 483,92 zł;
- realizację wydatków na poziomie 36 997 876,92 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 3 426 393,00 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 745 000,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 2 681 393,00 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Sułów na 2023 rok. Planowana na 2023 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu, a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

2.1.1. Dochody

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 24 868 182,36 zł, a ich realizacja stanowiła 99,53% planu wynoszącego 24 985 428,62 zł, z czego:

- dochody bieżące zostały wykonane na poziomie 20 452 744,89 zł, tj. w 99,43% w stosunku do planu wynoszącego 20 569 991,15 zł;

- dochody majątkowe zostały wykonane na poziomie 4 415 437,47 zł, tj. w 100,00% w stosunku do planu wynoszącego 4 415 437,47 zł.

W 2023 roku ze źródeł zewnętrznych pozyskano 4 384 877,47 zł dochodów majątkowych tytułem dotacji i środków na inwestycje oraz 30 560,00 zł ze sprzedaży składników majątku.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Drogi publiczne gminne w ramach działu Transport i łączność – 2 741 380,13 zł, w tym środki Rządowego Funduszu Polski Ład w łącznej wysokości 2 232 396,29 zł na dofinansowanie trzech zadań inwestycyjnych: *Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Drugie, Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Pierwsze, Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rozłopy-Kolonia* oraz dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 508 983,84 zł na zadanie, które zostało zrealizowane w 2024 roku pn. *Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110161L w miejscowości Michalów*;

- Oświetlenie ulic, placów i dróg w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1 417 707,38 zł - środki Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie pn. *Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sulów*;
- Drogi wewnętrzne w ramach działu Transport i łączność – 110 000,00 zł - dotacja celowa Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na dofinansowanie inwestycji z zakresu modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych pn. *Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz.nr 938 od km 0+000 do km 0+470 w miejscowości Sulów*;
- Ochotnicze straże pożarne w ramach działu Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 50 000,00 zł - dotacja z państwowego funduszu celowego - Funduszu Sprawiedliwości, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych na inwestycję pn. *Zakup motopompy M16/8 OSP*.

Pozostałe dochody z dotacji i środków na inwestycje pozyskano jak niżej:

- Gospodarka gruntami i nieruchomościami – 38 088,00 zł (dotacja z ARiMR - środki PROW z tyt. realizacji zadania inwestycyjnego pn. *Wykonanie i montaż altany i placu zabaw w miejscowości Sulowiec*;
- Różne rozliczenia - 27 701,96 zł tytułem zwrotu części wydatków inwestycyjnych wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2023 roku.

2.1.2. Wydatki

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 29 469 917,37 zł, a ich realizacja wyniosła 97,41% planu wynoszącego 30 252 695,01 zł, w tym:

- wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 20 237 111,13 zł, tj. w 96,45% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 20 982 483,39 zł;
- wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 9 232 806,24 zł, tj. w 99,60% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 9 270 211,62 zł.

Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków inwestycyjnych pogrupowanych rodzajowo oraz według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia zestawienie poniżej:

01043	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów	46 972,60
01043	Zakup dwóch beczkowozów do transportu wody pitnej	76 509,98
01043	Zakup motopompy szlamowej z przeznaczeniem do hydroforni	11 695,02
60014	Budowa chodnika przy drogach powiatowych na terenie Gminy Sułów - obszarze, na którym funkcjonował zlikwidowany PGR	15 442,80
60016	Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 11016 w miejscowości Michalów Fundusz sołecki Michalów	57 300,45
60016	Modernizacja drogi gminnej nr 110148L w miejscowości Kulików - etap II	633 043,16
60016	Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km1+123 do km 1+409 w miejscowości Żrebce	9 973,20
60016	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Drugie	1 549 017,00
60016	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Pierwsze	1 285 348,50
60016	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rozłopy-Kolonia	948 130,26
60017	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz.nr 938 od km 0+000 do km 0+470 w miejscowości Sułów	501 462,59
60017	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na działkach ew.nr 1167 i 1128 od km 0+300 do km 0+850 w miejscowości Sułowiec	9 893,30
60017	Zakup części działki nr 1152 w miejscowości Sułowiec z przeznaczeniem na rozbudowę istniejącej drogi wewnętrznej	36 528,05
70005	Budowa altany wraz z wyposażeniem Fundusz sołecki Sułówek	12 800,85
70005	Zakup altany Fundusz sołecki Deszkowice Pierwsze	25 000,00
75023	Cyfrowa Gmina - zakup oprogramowania portal mieszkańca	346 339,80
75023	Partnerstwo gmin subregionu chełmsko-zamojskiego dla upowszechnienia elektronicznych usług publicznych i dostępu do informacji przestrzennej - informatyzacja zbiorów danych przestrzennych	6 150,00
75412	Zakup motopompy M16/8 OSP	51 000,00
75412	Zakup trzech samochodów dla jednostek OSP działających na terenie Gminy Sułów	87 997,97
80101	Modernizacja dachu Szkoły Podstawowej w Michalowie	13 112,00
80101	Modernizacja schodów w Szkole Podstawowej w Sułowie	10 517,73
85295	Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sąsiadka	495 446,69
85311	Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach	72 642,64
90015	Budowa oświetlenia terenu rekreacyjnego w miejscowości Kulików	39 999,99
90015	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Deszkowice Drugie	87 292,32
90015	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sułów przy Centrum Kultury Fundusz Sołecki Sułów	12 200,00
90015	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Michalów	16 000,00
90015	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sułów	1 668 770,88
90095	Zakup dwupłaszczowego zbiornika na paliwo o pojemności 5000 l na potrzeby własne gminy	14 637,00
92109	Budowa placu rekreacyjnego przy Gminnym Centrum Społeczno-Kulturalnym w Sułowie	30 000,00
92109	Budowa placu zabaw przy remizo - świetlicy w miejscowości Kitów etap II	7 112,00

2.1.3. Przychody i rozchody

Przychody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 6 609 637,33 zł, (co stanowi 101,36% planu), w tym:

- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym – 5 040 000,00 zł;
- przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 560 000,00 zł
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 145 017,21 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 864 620,12 zł.

Rozchody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 745 000,00 zł (co stanowi 59,41% planu), w tym:

- spłata pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - 161 000,00 zł,
- spłata otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów - 584 000,00 zł.

2.2. Inwestycje z zakresu programów wieloletnich

W 2023 roku na przedsięwzięcia zaplanowano łącznie 15 302 817,00 zł, po zmianach w trakcie roku plan na dzień 31 grudnia wyniósł 8 197 750,95 zł, wykonano w kwocie 8 143 908,76 zł, tj. w 99,34%. Realizowano łącznie 20 zadań wieloletnich, z czego trzy dofinansowane ze środków UE oraz środków własnych, niezbędnych do właściwej realizacji przedsięwzięć i siedemnaście finansowanych ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł, innych niż UE. Dziesięć zadań, w tym realizowanych przy współudziale środków UE, zostało zrealizowanych i zakończonych w 2023 roku, pozostałe przewidziane są do realizacji w latach 2024 - 2025. Zakres inwestycji jak niżej:

Cyfrowa Gmina - zakup oprogramowania 'portal mieszkańca' - realizacja przedsięwzięcia przy wsparciu środków UE w latach 2022 – 2023, w 2023 wydatkowano na ten cel 346 339,80 zł. Zadanie zostało rozliczone i zakończone.

Utworzenie kąpieliska wraz z budową pomostu w miejscowości Kulików - realizacja przedsięwzięcia przy wsparciu środków PROW w latach 2021 – 2023, w 2023 wydatkowano na ten cel 572 231,69 zł. Zadanie zostało rozliczone i zakończone.

Partnerstwo gmin subregionu chełmsko-zamojskiego dla upowszechnienia elektronicznych usług publicznych i dostępu do informacji przestrzennej - informatyzacja zbiorów danych przestrzennych – realizacja przedsięwzięcia zaplanowana na lata 2023 – 2025 finansowana ze środków UE Cyfrowe Lubelskie, w partnerstwie z siedmioma gminami z terenu powiatów zamojskiego i chełmskiego. W 2023 roku wydatkowano 6 150,00 zł, rzeczowe zakończenie zadania i jego rozliczenie zaplanowane jest na 2025 rok.

Czyste powietrze- porozumienie z WFOŚiGW – zadanie wieloletnie z zakresu wydatków bieżących, realizacja w latach 2021 – 2023 na podstawie porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w celu poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. W roku 2023 wydatkowano 32 941,73 zł; kontynuacja realizacji porozumienia zaplanowana na I kwartał 2024 r.

Wykonanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sułów – zadanie własne wieloletnie z zakresu wydatków bieżących, zaplanowane do realizacji w latach 2022 – 2023. W 2023 zakończono pierwszy etap zadania przy nakładach 12 300,00 zł.

Przebudowa infrastruktury sportowej przy trzech Szkołach Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Sułów (poprzednia nazwa przedsięwzięcia *Przebudowa boiska przy Szkole Podstawowej w Sułowie*), inwestycja planowana do realizacji w latach 2020 – 2024. W 2023 roku wydatkowanie nie nastąpiło. Rzeczowe i finansowe zakończenie planowane jest w 2024 roku.

Zagospodarowanie terenu Grodziska Sutiejsk w Sąsiadce – zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2021 – 2024 przy współfinansowaniu środków Rządowego Funduszu Polski Ład. W 2023 roku wydatkowanie nie nastąpiło. Rzeczowe i finansowe zakończenie planowane jest w 2024 roku.

Modernizacja i wyposażenie Gminnej Biblioteki Publicznej im. Feliksy Poździk w Sułowie - wkład własny Gminy Sułów w projekcie realizowanym przez gminną samorządową jednostkę kultury, tj. Gminną Bibliotekę Publiczną im. Feliksy Poździk w Sułowie w przedsięwzięciu realizowanym w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 INFRASTRUKTURA BIBLIOTEK 2021 - 2025. Zadanie zaplanowane na lata 2021 – 2023 w formie dotacji celowej. W 2023 wydatkowano na ten cel 417 169,95 zł. Zadanie zostało rozliczone i zakończone.

Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów- inwestycja realizowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład; zaplanowana na lata 2022 – 2024. W 2023

wydatkowano na ten cel 46 972,60 zł (dokumentacja projektowa). Rzeczowe i finansowe zakończenie zaplanowane jest na 2024 rok.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sąsiadka – zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2021 – 2024 przy współfinansowaniu środków Rządowego Funduszu Polski Ład. W 2023 wydatkowano na ten cel 495 446,69 zł (zaliczka wypłacona wykonawcy zadania). Rzeczowe i finansowe zakończenie zaplanowane jest na 2024 rok.

Budowa chodnika przy drogach powiatowych w miejscowościach Michalów, Sułów i Tworyczów - Gmina Sułów na obszarze, na którym funkcjonowały zlikwidowane PGR – inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład, realizacja przedsięwzięcia na podstawie porozumienia z Powiatem Zamojskim rozpoczęta w 2022 roku, rzeczowe i finansowe zakończenie w 2024 roku; w 2023 wydatkowano 15 442,80 zł (dokumentacja projektowa).

Budowa placu zabaw przy remizo - świetlicy w miejscowości Kitów- zadanie finansowane z funduszu sołectkiego wsi Kitów, zaplanowane na lata 2022 – 2023. W 2023 roku wydatkowano na ten cel 7 112,00 zł. Zadanie zakończono i rozliczono.

Modernizacja drogi gminnej 110148L w miejscowości Kulików - etap II - zadanie planowane do wykonania w latach 2022 – 2023. W 2023 roku wydatkowano na to zadanie 633 043,16 zł. Zadanie zakończono i rozliczono.

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sułów - zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2022 – 2023 przy współfinansowaniu środków Rządowego Funduszu Polski Ład; w 2023 roku wydatkowano 1 668 770,88 zł. Zadanie zakończono i rozliczono.

Zakup części działki nr 1152 w miejscowości Sułowiec z przeznaczeniem na rozbudowę istniejącej drogi wewnętrznej – zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2022 – 2023; w roku 2023 wydatkowano na ten cel 36 528,05 zł. Działkę przyjęto na stan ewidencji mienia Gminy Sułów.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Drugie - inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład (pierwotnie ujęta w łącznym zadaniu pn. *Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie i Kolonia Rozłopy, Gmina Sułów*); w 2023 roku wydatkowano 1 549 017,00 zł, zadanie zakończono i rozliczono.

Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Deszkowice Pierwsze - inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład (pierwotnie ujęta w łącznym zadaniu pn. *Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie i Kolonia Rozłopy, Gmina Sułów*); w 2023 roku wydatkowano 1 285 348,50 zł, zadanie zakończono i rozliczono.

*Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rozłopy - Kolonia - inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład (pierwotnie ujęta w łącznym zadaniu pn. *Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie i Kolonia Rozłopy, Gmina Sułów*); w 2023 roku wydatkowano 948 130,26 zł, zadanie zakończono i rozliczono.*

Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110161L w miejscowości Michałów - inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, zaplanowana do realizacji w latach 2023 – 2024; w 2023 roku wydatkowano 57 300,45 zł. Rzeczowe i finansowe zakończenie zaplanowane jest w roku 2024.

Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km 1+123 do km 1+409 w miejscowości Żrebce - inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, zaplanowana do realizacji w latach 2023 – 2024; w 2023 roku wydatkowano 9 973,20 zł. Rzeczowe i finansowe zakończenie zaplanowane jest w roku 2024.

2.3 Zwrot podatku akcyzowa

Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez rolników posiadających grunty rolne na terenie Gminy Sułów w 2022r.:

- Liczba wydanych decyzji – 865
- Kwota dotacji otrzymanej od Wojewody Lubelskiego – 545 543,85 zł
- Kwota przeznaczona na wypłatę rolnikom – 534 846,92 zł
- Kwota dotacji dla gminy na pokrycie kosztów wypłaty zwrotu podatku akcyzowego – 10 696,93 zł.

3. GOSPODARKA KOMUNALNA

3.1 Stan mienia Gminy Sułów

Na koniec 2023r. Gmina Sułów była właścicielem gruntów o wartości 1 581 719,13 zł oraz budynków i lokali o wartości 9 808 359,50 zł. Aktem notarialnym nr 2598/2023 została nabyta działka rolna nr 1152/1 o powierzchni 0,1159 ha w miejscowości Sułowiec z przeznaczeniem na rozbudowę drogi gminnej.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. uzyskano dochody z najmu lokali i dzierżaw, dochód wyniósł 142 566,39 zł.

Na koniec 2023r. gmina Sułów była właścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni 181,878 ha. W jego skład wchodzi:

- grunty orne – 15,1503 ha,
- łąki i pastwiska – 5,08 ha,
- lasy – 2,22 ha,
- tereny zabudowane (mieszkaniowe, wodociągowe, szkoły , budynki remizo – świetlic OSP i inne) – 15,5839 ha
- drogi – 143,6038 ha,
- nieużytki – 0,24 ha.

3.2 Modernizacja budynków użyteczności publicznej, budowa infrastruktury sportowej oraz budowa i modernizacja dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

1. Infrastruktury drogowej

- *Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie i Rozłopy - Kolonia, Gmina Sułów. Koszt inwestycji - 3.760.894,36. Dofinansowany z programu - Rządowy Fundusz Polski Ład w 95%, łącznych wydatków.*
- *Budowa chodnika przy drogach powiatowych w miejscowościach Michalów, Sułów i Tworyczów - Gmina Sułów na obszarze, na którym funkcjonowały zlikwidowane PGR – inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład, realizacja przedsięwzięcia na podstawie porozumienia z Powiatem Zamojskim rozpoczęta w 2022 roku, rzeczowe i finansowe zakończenie w 2023 roku; łączny koszt inwestycji 1.680.590,41zł. Dofinansowany z programu - Rządowy Fundusz Polski Ład w 98%, łącznych wydatków.*
- *Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz. 938 od km 0+000 do km 0+470 w miejscowości Sułów, koszt inwestycji 487.438,09 zł, dofinansowany z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.*

2. Obiektów / infrastruktury w ochronie środowiska.

- *Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów*- inwestycja realizowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład; zaplanowana na lata 2022 – 2023 w łącznej wysokości 1 535 000,00 zł, na 2022 rok zaplanowano wydatki w kwocie 157 000,00 zł, wydatkowano 55 483,10 zł. Zasadnicza część realizacji została wykonana w 2023 roku.

3. Infrastruktura sportowa i społeczno - kulturalna

- *Przebudowa infrastruktury sportowej przy trzech Szkołach Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Sułów* (poprzednia nazwa przedsięwzięcia *Przebudowa boiska przy Szkole Podstawowej w Sułowie*), inwestycja planowana do realizacji w latach 2020 – 2023. W 2022 roku wydatkowano 62 519,92 zł; rzeczowe i finansowe zakończenie planowane jest w 2024 roku.
- *Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sąsiadka* (poprzednia nazwa przedsięwzięcia *Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu Senior+ w miejscowości Sąsiadka*) – zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2021 – 2022 przy współfinansowaniu środków Rządowego Funduszu Polski Ład, w tym na 2021 roku zaplanowano do wydatkowania 12 000,00 zł, wydatkowano 11 685,00 zł (aktualizacja dokumentacji projektowo-kosztorysowej zadania). Zasadnicza część realizacji została wykonana w 2023 roku. Zakończenie inwestycji nastąpi w 2024r.
- *Utworzenie kąpieliska wraz z budową pomostu w miejscowości Kulików* - realizacja przedsięwzięcia przy wsparciu środków PROW w latach 2021 – 2023, inwestycja zakończona w 2023 roku. Dofinansowana ze środków PROW w 63,63 %.

3.3 Gospodarka i ład przestrzenny

W 2023r. Gmina Sułów dokończyła zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla wybranych obszarów.

- Uchwałą Nr XLV/281/2022 Rady Gminy Sułów z dnia 16 grudnia 2022r. (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 12 kwietnia 2023r. pozycja 258) uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Deszkowice I, Deszkowice II, Kulików, Kolonia Rozłopy, Michalów, Michalów PGR, Rozłopy, Sułowiec, Sułów, Sułówek, Tworyczów i Żrebce.

W 2023r. Gmina Sułów w związku z obowiązkiem realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej i wymogami Rozporządzenia Ministra Rozwoju Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie planowania przestrzennego został opublikowany zbiór danych z utworzeniem metadanych dla studium i planów zagospodarowania przestrzennego oraz

wdrożona została usługa iGeoPlan w portalu mapowym eGmina dzięki której opublikowano w postaci rastrowej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w postaci wektorowej miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W 2023r. Gmina otrzymała zgodę od Ministra Rolnictwa na przeznaczenie na cele nierolnicze 4,3945 ha gruntów rolnych klas II-III położonych w obrębach ewidencyjnych Sułów i Deszkowice I w związku trwającymi pracami nad uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Deszkowice I, Kolonia Kawęczyn, Rozłopy, Kulików, Michalów, Michalów PGR, Sąsiadka, Sułów, Sułówek i Tworyczów.

3.4 Gospodarka wodno – kanalizacyjna

Na dzień 31 grudnia 2023 r. było 1794 czynnych odbiorców wody. Cena wody wynosiła 2,86 zł/m³ (brutto) i 3,10 zł (brutto) miesięcznie opłaty abonamentowej.

W okresie od 01-01-2023 r. do 31-12-2023 r. wydobyto 157 990 m³. Sprzedano 112 999 m³. Wpłaty za wodę w tym okresie wyniosły 376 017,57 zł. Zaległości na dzień 31-12-2023 r. wyniosły 21 507,72, a nadpłaty 823,95 zł.

Na terenie gminy brak jest kanalizacji przewodowej stanowiącej własność gminy Sułów. Gospodarka ściekowa jest rozwiązana poprzez system przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych. Na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w marcu 2023 roku została sporządzona ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, według której wynika, iż na terenie Gminy Sułów znajduje się **341 zbiorników bezodpływowych** oraz **499 przydomowych oczyszczalni ścieków**.

Kanalizacja przewodowa znajduje się jedynie na osiedlu w Michalowie i jest własnością Spółdzielni Mieszkaniowej „Storczyk”.

3.5 Odpady

W 2023r. z nieruchomości zamieszkałych odebrano 327,22 ton odpadów zmieszanych oraz 168,62 ton odpadów segregowanych. Łączny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniósł 566.275,95 zł.

Na koniec 2023r. należności za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 790.676,90 zł. Wpłaty od mieszkańców gminy 682.008,12 zł, zadłużenie 11 481,39 zł, odsetki 9.625,36 zł.

Stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2023r. wynosiła od osoby miesięcznie:

- 19,00 zł za odbiór odpadów segregowanych,
- 38,00 zł za odbiór odpadów niesegregowanych.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA

4.1 Usuwanie azbestu

W 2023r. gmina Sułów złożyła wniosek o zagospodarowanie odpadów zawierających azbest lecz ze względu na brak dofinansowania nie realizowała tego zadania.

4.2 Ochrona zwierząt

W ramach Gminnego Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, gmina Sułów sfinansowała zabiegi sterylizacji i kastracji bezdomnych psów i kotów zaadoptowanych przez nowych właścicieli oraz wstępnej opieki weterynaryjnej. W ramach tych działań **2 psy** zostały umieszczone w schronisku dla bezdomnych zwierząt, a kilkanaście zostało zaadoptowane przez nowych właścicieli.

Na opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sułów wydano **31.795,45 zł**. Zawarto umowy na wykonanie ww. zadania z podmiotami: Usługi Weterynaryjne Magdalena i Waldemar Kowalscy w Szczebrzeszynie, Piotr Łachno Chyża odłowienie i transport, Gabinet Weterynaryjny Paweł Kulik w Zamościu.

5. OŚWIATA I WYCHOWANIE

I. Informacje ogólne

Zadania oświatowe gminy

W ustawie Prawo oświatowe ustawodawca określił, że do zadań gminy należy m.in.:

- 1) zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych i przedszkoli,
- 2) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- 3) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym,
- 4) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- 5) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art.4 ust. 3 pkt. 2-6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn .zm.) i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki,
- 6) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych, wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

W ustawie Karta Nauczyciela, wśród zadań gminy wymieniono m.in.

- 1) zapewnienie średniego wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zapewnienie podstawowych warunków do realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- 2) zapewnienie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Ponadto na gminy nałożony został obowiązek:

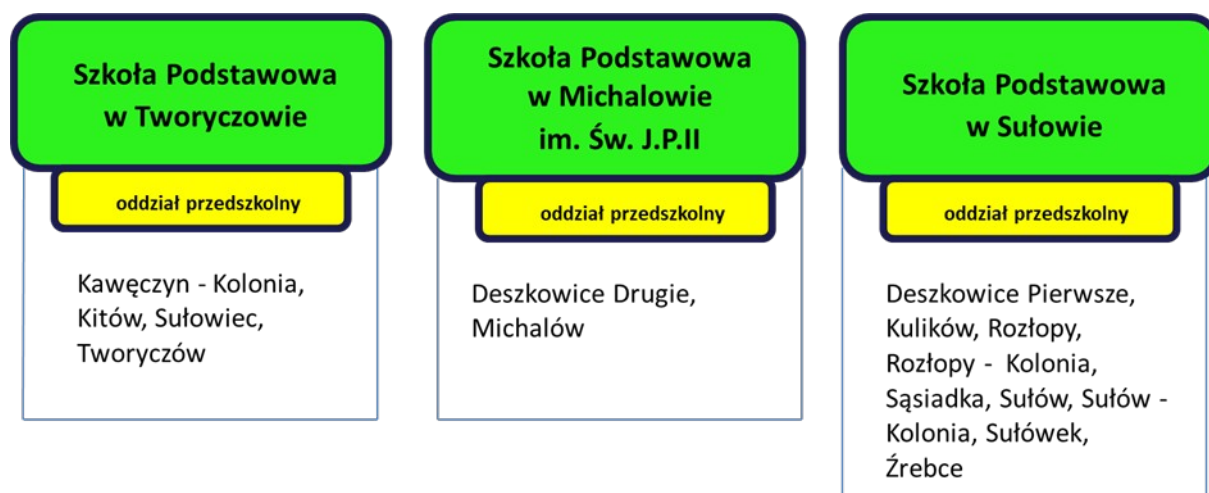
- 1) kontroli spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- 2) realizacji zadań wspierających uczniów,
- 3) zapewnienia dowozu uczniów,
- 4) dofinansowania pracodawcom kosztów dokształcania młodocianych pracowników,
- 5) wykonania zadań związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego,

- 6) organizacji konkursów na stanowisko dyrektora przedszkola i szkoły podstawowej,
- 7) wykonania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły i przedszkola,
- 8) wykonania zadań związanych z postępowaniem rekrutacyjnym do przedszkoli i szkół

podstawowych, prowadzenia rejestrów niepublicznych placówek oświatowych, nadzoru nad ich działalnością, udzielanie dotacji tym placówkom oraz kontroli jej wykorzystania

W 2023 r. funkcjonowały 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, tj.;

- 1) Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michalowie, powołana dalej jako SPM;
- 2) Szkoła Podstawowa w Sułowie, powołana dalej jako SPS;
- 3) Szkoła Podstawowa w Tworyczowie, powołana dalej jako SPT.

II. Baza dydaktyczna szkół

Baza dydaktyczna		
Szkoły Podstawowej w Tworyczowie		
L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale lekcyjne	7
2.	sale lekcyjne - oddziały przedszkolne	1
3.	klaso-pracownia informatyczna	2
4.	sala ćwiczeń/aula	1
5.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
6.	gabinet dyrektora	1

7.	pokój nauczycielski	1
8.	plac zabaw	1
9.	boisko	1

Baza dydaktyczna

Szkoła Podstawowa w Sułowie

L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale przedmiotowo - lekcyjne	11
2.	pracownia komputerowa	1
3.	sala gimnastyczna	1
4.	biblioteka	1
5.	pomieszczenie wielofunkcyjne (stołówka/świetlica)	1
6.	sala zabaw	1
7.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
8.	boisko szkolne	1
9.	plac zabaw	1
10.	sekretariat	1
11.	gabinet dyrektora	1
12.	składnica akt	1
13.	pokój nauczycielski	1
14.	magazynek sportowy	1
15.	pomieszczenie socjalne	1

Baza dydaktyczna

Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II
w Michalowie

L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale lekcyjne - oddziały przedszkolne	2
2.	sale lekcyjne – szkoła podstawowa	8

3.	pracownia komputerowa	1
4.	biblioteka	1
5.	sala ćwiczeń/ aula	1
6.	świetlica	2
7.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
8.	gabinet pedagoga szkolnego	1
9.	stołówka	2
10.	pomieszczenie kuchenne	1
11.	magazynek sportowy	1
12.	pokój nauczycielski	1
13.	sekretariat	1
14.	gabinet dyrektora	1
15.	składnica akt	1
16.	boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią	1
17.	boisko do gry w siatkówkę	1
18.	usypane wzniesienie do zajęć i zabaw zimowych	1
19.	murawa do zajęć ruchowych na świeżym powietrzu	1
20.	plac zabaw	1
21.	szatnia	1
22.	pomieszczenie gospodarcze	1

III. Stan zatrudnienia w jednostkach oświatowych

Przeciętne zatrudnienie w szkołach w okresie od 01.2023 r. do 12.2023 r.

Jednostka	Stanowisko	Suma z Etaty
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michalowie	dyrektor	1,00
	logopeda	0,08
	nauczyciel	12,58
	pedagog	0,67
	psycholog	0,17
	sekretarka	1,00
	sprzątaczką	2,00
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michalowie Suma		17,50
Suma końcowa		17,50

Jednostka	Stanowisko	Suma z Etaty
Szkoła Podstawowa w Sułowie	dyrektor	1,00
	kierowca samochodu osobowego, konserwator	1,00
	logopeda	0,13
	nauczyciel	17,62
	psycholog	0,44
	sekretarka	1,00
	sprzątaczką	3,00
Szkoła Podstawowa w Sułowie Suma		24,19
Suma końcowa		24,19

Jednostka	Stanowisko	Suma z Etaty
Szkoła Podstawowa w Tworyczowie	dyrektor	1,00
	nauczyciel	7,90
	pedagog	0,28
	psycholog	0,09
	sprzątaczką	1,25
Szkoła Podstawowa w Tworyczowie Suma		10,52
Suma końcowa		10,52

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r.

Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michalowie				G łó w n e m ie js c e p r a c y	Pełnoz atrudni eni		Niepełn ozatrud nieni								
					We dłu g um ów o pra cę	W o s o b ac h	We dłu g um ów o pra cę	W o s o b ac h							
Gr up a	St an o wi sk o	Sto pie ń aw ans u	Wy ksz tałc eni e	mk	y	y	mk	y	y	mk					
Na ucz yci ele	na ucz zy cie l	na ucz yci el kon tra kto wy	mg r	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0		
		na ucz yci el mia no wa ny	mg r	0	3	3	3	0	3	0	2	2	1	0	1
		na ucz yci el dyp lo mo wa ny	mg r	3	6	7	7	1	6	1	3	7	3	2	1

			razem	0	2	2	2	0	2	0	0	0	0
			razem	0	2	2	2	0	2	0	0	0	0
			razem	0	2	2	2	0	2	0	0	0	0
									2				
				1	1	1		1	3				
			razem	3	5	6	6	1	5	5	6	3	3

Szkoła Podstawowa w Sułowie				Główn e miejsce pracy		Pełnozatrudnieni				Niepełnozatrudnieni			
						Według umów o pracę		W osobac h		Według umów o pracę		W osobac h	
Grupa	Stanowisko	Stopień awansu	Wykształceni e	m	k	etaty	umow y	m	k	etat y	umow y	m	k
Nauczyciele	nauczyciel	nauczyciel początkujący	mgr	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
		nauczyciel mianowany	mgr	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
		nauczyciel dyplomowan y	mgr	1	15	16,0 6	16	1	15	0,83	2	0	2
		razem		2	16	18,0 6	18	2	16	0,83	2	0	2
	psycholog	nauczyciel początkujący	mgr	1	0	0	0	0	0	0,5	1	1	0
	logopeda	nauczyciel początkujący	mgr	0	0	0	0	0	0	0,41	1	0	1
	dyrektor	nauczyciel dyplomowan y	mgr	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
	razem		3	17	19,0 6	19	2	17	1,74	4	1	3	
Administracja	sekretarka	brak	mgr	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Obsługa	kierowca samochodu osobowego , konserwato r	brak	zawodowe	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
	sprzątaczk a	brak	zawodowe	0	3	3	3	0	3	0	0	0	0
	razem		1	3	4	4	1	3	0	0	0	0	
razem			4	21	24,0 6	24	3	21	1,74	4	1	3	

Szkoła Podstawowa w Tworczowie				Główne miejsce pracy		Pełnozatrudnieni				Niepełnozatrudnieni			
						W/g umów o pracę		W osobach		W/g umów o pracę		W osobach	
Grupa	Stanowisko	Stopień awansu	Wykształceni e	m	k	etat y	umow y	m	k	umowy	m	k	
Nauczyciele	nauczyciel	nauczyciel kontraktowy	licencjat	0	1	1	1	0	1	0	0	0	
			średnie	1	0	0	0	0	0	1	1	0	
			razem	1	1	1	1	0	1	1	1	0	
	nauczyciel	nauczyciel mianowany	mgr	0	1	1	1	0	1	0	0	0	
			nauczyciel dyplomowany	mgr	0	6	5	5	0	5	5	0	5
	razem				1	8	7	7	0	7	6	1	5
	pedagog	nauczyciel dyplomowany	mgr	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	psycholog	nauczyciel początkujący	mgr	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	dyrektor	nauczyciel dyplomowany	mgr	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
	razem				1	9	8	8	0	8	8	2	6
Obsługa	sprzątaczk a	brak	zawodowe	0	2	0	0	0	0	2	0	2	
razem				1	11	8	8	0	8	10	2	8	

IV. Uczniowie

Liczba uczniów wg wieku w roku 2023.

Nazwa szkoły / placówki	Liczba uczniów ogółem	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek	iek
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l
		a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
		t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE	62		5	7		5	7	6	4	3	6	4	7	7
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWIE	104	5	8	6	5	8	6	8	6	8	14	12	10	12
SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	146			7			7	14	13	11	14	15	20	8

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym.

Nazwa szkoły / placówki	Z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym	Z autyzmem w tym z zespołem Aspergera
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE	0	0	1	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWIE	0	2	0	0
SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	3	2	1	1

V. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023

Wyniki ogółem z poszczególnych przedmiotów w Gminie Sułów.

			język polski				
Gmina - nazwa	Typ gminy	Kod teryt gminy	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)
Sułów	Gmina wiejska	0620122	34	69	15	72	71
			matematyka				
Gmina - nazwa	Typ gminy	Kod teryt gminy	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)
Sułów	Gmina wiejska	0620122	34	48	25	42	24
			język angielski				
Gmina - nazwa	Typ gminy	Kod teryt gminy	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)
Sułów	Gmina wiejska	0620122	34	56	27	54	29

Wyniki uczniów z przedmiotów w poszczególnych szkołach.

język polski					
Nazwa szkoły	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)
SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	14	70	9	71	71
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWIE	12	67	18	75	60
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE	8	72	18	72	
matematyka					
Nazwa szkoły	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)

SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	14	43	21	40	24
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWIE	12	53	22	50	24
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE	8	51	32	50	
język angielski					
Nazwa szkoły	liczba zdających	wynik średni (%)	odchylenie standardowe (%)	mediana (%)	modalna (%)
SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	14	59	25	59	56
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MICHAŁOWIE	12	49	28	40	
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE	8	61	26	56	

Wydatki na realizację zadań oświatowych w 2023 r.

Wydatki na realizację zadań oświatowych w 2023 r. wyniosły łącznie **8 020 110,72 zł**, w tym m.in.:

- wyposażenie klas I – VIII szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe z dotacji celowej: 28 589,03 zł,
- realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego z dotacji celowej: 93 226,00 zł,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy do ośrodków specjalnych w Zamościu: 64 320,00 zł,
- stypendia za wyniki w nauce: 19 949,00 zł,
- dowóz uczniów do szkół: 198 078,33 zł,
- refundacja kosztów uczęszczania dzieci z terenu gminy Sułów do przedszkoli w innych gminach: 177 044,49 zł,
- prowadzenie szkół podstawowych: 6 255 579,89 zł,
- prowadzenie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych: 67 680,08 zł.
- doskonalenie zawodowe nauczycieli: 22 933,48 zł,
- realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych: 134 381,02 zł,
- prowadzenie świetlic szkolnych: 349 158,81.

Subwencja wg metryczki za 2023 r. wyniosła: 3 833 741,00 zł.

6. POMOC SPOŁECZNA, REHABILITACJA ZAWODOWA I PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

1. Zakres zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułowie w 2023 roku.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna dąży do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna. Klient znajdujący się w sytuacji trudnej otrzymuje od pracownika socjalnego odpowiednią

informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są jednak zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających. Uprawnienia wynikające z ustawy o pomocy społecznej mają bowiem charakter wyłącznie subsydiarny tj. uzupełniający własne środki, możliwości uprawnienia. Brak jakichkolwiek działań, niewywiązywanie się z przyjętych zobowiązań świadczy o niskim zaangażowaniu w proces przezwyciężania swojej trudnej sytuacji życiowej, a w stosunku do osoby, która nie współdziała z organem pomocy społecznej organ zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może podjąć odpowiednie kroki skutkujące odmową udzielenia świadczenia.

W rodzinie chcącej skorzystać z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego 600 zł na osobę w rodzinie oraz 776 zł na osobę samotną / musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku zmierzały także do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości zbiorowej nie tylko jako instytucji wypłacającej świadczenia finansowe, ale przede wszystkim ważnego podmiotu budowania lokalnego systemu polityki społecznej. Pomoc społeczna zmienia bowiem swoje oblicze. Z instytucji zajmującej się wyłącznie wypłatą świadczeń finansowych i rzeczowych przekształca się w istotnego partnera lokalnego, który wykorzystując swoje zasoby może efektywnie wpływać na otoczenie społeczne. Zmienia się model współpracy z klientem, gdzie poprzez wprowadzenie szczególnego rodzaju umowy, jaką jest kontrakt socjalny, wprowadza się klienta w proces zmian i wspólnie z nim dochodzi do rozwiązań wpływających na poprawę jego sytuacji. Działania aktywizacyjne pozwalają naszym klientom pozyskiwać nowe umiejętności i przejmować odpowiedzialność za swoje życie.

Głównym celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie w 2023 roku było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania

niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie oraz integrację ze środowiskiem. Udzielane wsparcie - w różnych formach - było w miarę możliwości wczesne i miało charakter profilaktyczny, ochronny.

Do zadań priorytetowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie należały działania ukierunkowane na:

- 1) pomoc osobom i rodzinom w trudnościach materialnych w szczególności poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) realizacja programów dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego, kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym.

2. Charakterystyka odbiorców pomocy społecznej.

Jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących klientów pomocy społecznej jest **ubóstwo**. Osoby i rodziny, które uzyskiwały pomoc z tego tytułu charakteryzują niskie dochody, niepozwalające na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Często jedyny dochód wśród tej grupy stanowią świadczenia z pomocy społecznej.

Analiza struktury źródeł utrzymania gospodarstw domowych na terenie gminy wskazuje, iż dominują niezarobkowe źródła utrzymania typu renty, emerytury i zasiłki.

Znaczącym powodem udzielania wsparcia - w różnych formach – jest **bezrobocie**.

Bezrobocie jest nie tylko problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami biedy, a także rozprzestrzeniania się różnych form patologii społecznych, rozpadem rodziny, obniżeniem zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku osób bezrobotnych w gminie Sułów zarejestrowanych było 137 osób, w tym kobiet – 62, 75 mężczyzn – z czego osoby pozostające bez pracy powyżej 50r. życia – 31 osoby, bezrobotni do 25 roku życia – 32 osób, do 30 roku życia - 53 osób, bezrobotni uprawnieni do zasiłku – 8 osób, bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy powyżej 24 m-ce - 42 osoby.

Wśród bezrobotnych świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej osoby długotrwałe

bezrobotne stanowią najliczniejszą grupę. Osoby te mają mniejsze szanse na rynku pracy z powodu wieku, braku wykształcenia, braku kwalifikacji zawodowych. Dlatego też ich aktywizacja jest trudna, długotrwała i wymaga wielokierunkowych oddziaływań.

Ponadto, zauważyć należy, że na terenie gminy - ze względu na jej rolniczy charakter oraz duże rozdrobnienie gospodarstw - istnieje bezrobocie ukryte.

Istotnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy gminy jest **długotrwała choroba**. Rodziny, w których występuje ta dysfunkcja to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Długotrwała choroba wiąże się, zazwyczaj, z ponoszeniem systematycznych i bardzo wysokich kosztów leczenia, wpływając tym samym na znaczne obciążenie budżetu domowego. Mimo funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych, w oparciu, o który usługi medyczne są finansowane, obserwujemy, że koszty leczenia i leków są wysokie i generalnie przekraczają możliwości finansowe naszych podopiecznych. Ich sytuacja ekonomiczna nie ulegnie zmianie ze względu na ograniczone możliwości pozyskania dodatkowych dochodów własnych i duże koszty utrzymania związane z wiekiem i stanem zdrowia.

Kolejną dominującą przyczyną dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej jest **niepełnosprawność**. Osoby niepełnosprawne objęte są głównie pomocą społeczną w formie zasiłku stałego lub usługami opiekuńczymi. Problemy osób niepełnosprawnych to nie tylko zła sytuacja materialna, ale i inne obszary funkcjonowania i rozwoju takie jak m.in. bariery (architektoniczne, komunikacyjne), utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji, utrudniony dostęp do rynku pracy. Złożoność występujących problemów tej grupy, wymaga wielu działań, których celem winna być zarówno poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, jak i ułatwianie im funkcjonowania w społeczności. Niezwykle ważnym elementem pracy z osobą niepełnosprawną jest praca socjalna, polegająca m.in. na utrzymywaniu stałej współpracy z instytucjami i organizacjami z powołanymi w celu wsparcia osób niepełnosprawnych w różnych obszarach funkcjonowania.

Z danych GOPS wynika, iż w dalszym ciągu dużym problemem wśród mieszkańców gminy jest **bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego**. Rodzina jest podstawową komórką społeczną spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Składa się na nie: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, poziom wykształcenia rodziców, sytuacja materialna i zdrowotna. Bezzradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami w wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny, często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to poprzez problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich i problemy wychowawcze związane z prezentowaniem przez dzieci agresywnych

zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim wypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji, umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie. Odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem. Problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc, nadużywanie alkoholu w rodzinie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub resocjalizacyjnych. Z tego powodu profesjonalna pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Pomoc tym rodzinom udzielana przez GOPS w roku 2023 obejmowała zarówno świadczenia pieniężne, jak i wsparcie w odbudowaniu prawidłowych relacji i umacnianiu postaw rodzicielskich, a także objęcie rodzin z problemami wychowawczymi wsparciem **asystenta rodziny**. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy. W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny, który finansowany był ze środków pozyskanych w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej objęto 10 rodzin.

1. Pomoc społeczna

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sułowie na dzień 31 grudnia 2023r. zatrudnionych było 8 osób na umowę o pracę; kierownik, księgowy, 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 inspektor ds. świadczeń rodzinnych, 1 inspektor ds. świadczeń, 1 asystent rodziny. Ponadto na umowę zlecenia; sprzątaczką i 4 opiekunki domowe.

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułowie w 2023 r. udzielił wsparcia 206 rodzinom.

W 2023r. wpłynęło do ośrodka 193 wniosków o przyznanie pomocy.

Najczęstsze powody przyznawania świadczeń to:

ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc, zdarzenie losowe, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Podstawą przyznania świadczeń było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów, co pozwoliło na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas

jego przeprowadzania pracownicy socjalni ustalali sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, ustalali także dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów.

Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzali wywiad środowiskowy nie ograniczali się tylko do zbierania informacji. Już przy pierwszej wizycie analizowali wraz z klientem jego sytuację, zastanawiali się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udzielali porad, motywowali do zmiany zachowań, które pomogłyby w dalszym życiu, niejednokrotnie przeprowadzali pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych.

Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz biorąc pod uwagę możliwości finansowe Ośrodka przyznawano odpowiednią pomoc.

Formy pomocy udzielone w roku 2023 ilustruje poniższa tabela:

Tabela nr 1. Świadczenia udzielone przez OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Formy pomocy	Liczba osób		Kwota	
	2023	2022	2023	2022
Zasiłek stały	14	15	104 835	96401
Zasiłek okresowy	27	28	77 587	73468
Zasiłek celowy i w naturze	71	54	119 369	117442
Posiłek	89	84	81 021	65908
Usługi opiekuńcze	4	6	13 275	42420
Opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej	5	6	218 119	156 737
razem	210	193	614.206	552.376

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2023 rok i 2022 rok.

Zarówno w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych nie odmówiono pomocy finansowej z powodu braku środków finansowych .

Świadczenia obligatoryjne wypłacane były w przysługującej wysokości , natomiast świadczenia fakultatywne były przyznawane w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym ośrodka z uwzględnieniem konieczności i pilności potrzeb osób wymagających pomocy.

Poza świadczeniami finansowymi i w naturze GOPS udzielał także pomocy w formie pracy socjalnej. Praca socjalna służy wspieraniu osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz do zaspokajania swoich potrzeb bytowych. Działania te są nakierowane na kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań osób, motywowanie ich do działań zmierzających do rozwiązywania własnych problemów oraz tworzeniu warunków sprzyjających podejmowaniu takiej aktywności.

2. Inne działania.

W ubiegłym roku GOPS podejmował szereg działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i rodzin mających trudności w zaspokajaniu swoich podstawowych potrzeb bytowych i borykających się z różnymi problemami. Możliwości zabezpieczenia przez Ośrodek potrzeb mieszkańców są niestety ograniczone ze względu na niewystarczającą infrastrukturę socjalną w gminie. Przykładowo dotkliwym społecznie problemem jest opieka nad ludźmi starszymi. Jest to problem, który będzie narastał, gdyż struktura demograficzna gminy jest niekorzystna i liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rośnie. Każdego roku wzrasta liczba osób, które wymagają wsparcia usługowego lub pomocy w formie instytucjonalnej. GOPS podejmuje w tym zakresie szereg działań m.in. zapewnia usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób, przyznaje świadczenia pielęgnacyjne dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi członkami rodziny, w razie konieczności kieruje do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub domu pomocy społecznej. Pomoc w formie usług opiekuńczych oraz jej zakres jest przyznawana na wniosek osoby zainteresowanej. Odpłatność za usługi, obliczana jest zgodnie z uchwałą Rady Gminy w Sułowie i uzależniona jest od dochodu tej osoby. Osoby posiadające dochód poniżej kryterium dochodowego usługi opiekuńcze przyznane mają nieodpłatnie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada również na ośrodek pomocy społecznej obowiązek udzielania osobom i rodzinom pomocy w formie specjalistycznego poradnictwa rozumianego jako udzielanie porad, wskazówek i różnego rodzaju informacji.

W szczególnych sytuacjach istnieje potrzeba podejmowania interwencji kryzysowej. Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych – schronienia.

Inne działania podejmowane w 2023 roku przez pracowników socjalnych obejmowały:

- a) sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb przyznania zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, sądów, zakładów karnych oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- b) współpracę na rzecz klientów OPS z organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołami, zakładami pracy i osobami fizycznymi.
- c) kompletowanie dokumentacji do domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo – leczniczych,
- d) bieżące informowanie sądu o sytuacjach patologicznych występujących w rodzinach podopiecznych GOPS,
- e) składanie wniosków do sądu w sprawie przymusowego leczenia psychiatrycznego
- f) sporządzanie wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz podopiecznych GOPS, jak i na wniosek OPS z innych gmin,
- g) wydawanie zaświadczeń o korzystaniu lub niekorzystaniu z pomocy społecznej,
- h) kierowanie osób (mających problem z nadużywaniem alkoholu) do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- i) nakłanianie rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii,
- j) pomoc w skompletowaniu dokumentacji do ZUS, KRUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Realizacja zadań nałożonych na GOPS nie byłaby możliwa bez współpracy z władzami gminy, samorządem, sołtysami, lokalnymi instytucjami i mieszkańcami. W codziennej praktyce zawodowej staramy się reagować na wszystkie sygnały dotyczące problemów jednostek i społeczności oraz udzielać pomocy w ramach obowiązujących uregulowań prawnych.

GOPS jest ważnym podmiotem w systemie lokalnych instytucji służących zabezpieczaniu potrzeb społecznych.

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie w 2023 roku wynosił **3 887 552,46 zł** na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przeznaczono kwotę **614 206,00 zł**

Oprócz zadań własnych i zleconych wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania:

- własne gminy – wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- zlecone – z zakresu administracji rządowej – wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021r. poz.305 z późn.zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021r. poz.1285 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.z 2021 poz. 423 z późn. zm.)
- z zakresu ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, (Dz.U. z 2020r., poz.111 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021r. poz. 877 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. w Dz.U. z 2021r. poz.1249),
- z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2020r. poz. 821 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. w Dz.U.z 2020r. poz.1297),
- z zakresu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. w Dz. U. z 2021r. poz. 1744),
- z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. poz. 2407 z późn. zm.),
 - z zakresu ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. w Dz. U. z 2020r. poz. 1329)
 - z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021r. poz. 1973 z późn. zm.), zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy
 - z zakresu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (tj. w Dz. U.

- z 2021r. poz. 2021), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,
- z zakresu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021r. poz. 716 z późn. zm.), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,
- z zakresu ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tj. w Dz. U. z 2021r. poz. 1915), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,
- z zakresu ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1), zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy,
- zadania wynikające z innych przepisów prawa.

Oprócz wymienionych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej zajmował się dystrybucją żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 722 osoby.

Ponadto Ośrodek realizował Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. W ramach tego programu zatrudnionych zostało 21 osób na umowę zlecenia. Osoby te świadczyły pomoc osobom niepełnosprawnym.

6.2 Rehabilitacja zawodowa.

Gmina Sulów współfinansowała działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach w zakresie bieżących remontów i napraw. Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rewalidacji i rehabilitacji społecznej oraz zawodowej mającej na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności osób niepełnosprawnych, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Rehabilitacja zawodowa realizowana jest w 7 pracowniach: gospodarstwa domowego, krawiecko – dziewiarskiej, plastycznej, ogrodniczej, poligrafii, ceramicznej oraz stolarsko – wikliniarskiej. Poprzez zastosowanie różnych technik terapii zajęciowej, zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji dla każdego uczestnika, wyrabiana jest u podopiecznych zaradność osobista, pobudzana aktywność społeczna. Rozwijane są umiejętności i postawy niezbędne do podjęcia i wykonywania pracy. Wytwarzając różne produkty w poszczególnych pracowniach uczestnicy nabierają doświadczeń związanych z pracą, uczą się współpracy, odpowiedzialności za powierzony materiał i narzędzia pracy, przyswajają sobie zasady punktualności, obowiązkowości, systematyczności, stosowania się do reguł, proszenia o pomoc oraz odzyskują lub nabywają wiarę w siebie. Oprócz zajęć w pracowniach, osoby z niepełnosprawnością mają możliwość korzystania z pomocy psychologa i fizjoterapeuty. Chętnie też biorą udział w zajęciach z muzykoterapii.

W 2023r. w przeprowadzono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy warsztacie oraz

remontu budynku warsztatu i poszczególnych pracowni na łączną kwotę 243 722,64 zł, sfinansowane ze środków PFRON.

6.3 Realizacja programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Jednym z najpoważniejszych źródeł rozwoju patologii społecznych jest alkoholizm. Ograniczenie dramatycznych skutków uzależnienia od alkoholu można osiągnąć poprzez:

- preferowanie i popularyzowanie wychowania w trzeźwości,
- wspieranie osób i rodzin w wychodzeniu z alkoholizmu,
- przeciwdziałanie w szeroko rozumianym pojęciu negatywnym skutkom występowania alkoholizmu.

Instytucjonalne przeciwdziałanie rozszerzaniu się patologii społecznych wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu. Na poziomie samorządu gminnego komórką powołaną do przeciwdziałania patologiom społecznym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Gminie Sułów działa – mający na celu ułatwienie dostępności do pomocy terapeutycznej, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dysponuje na realizację jej celów budżetem stworzonym na bazie opłat za wydanie lokalnym podmiotom zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi. W roku 2023 na realizację zadań przeznaczono kwotę 75 232,73 zł.

Realizacja Gminnych Programów w tym zakresie i koszty działań GKRPA w Gminie Sułów za 2023 rok.

Zadania realizowane w ramach przeciwdziałania patologiom wśród dzieci i młodzieży przez organizowanie w szkołach zajęć profilaktycznych, zajęć sportowych oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu tak przez dzieci jak i osoby dorosłe. W ramach programów profilaktycznych promowane są aktywne formy spędzenia czasu wolnego, kultywowanie tradycji z uwzględnieniem zachowań abstynenckich.

Inną kategorią wydatków są wydatki związane z funkcjonowaniem gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, są to opłaty biegłych sądowych, szkolenia członków komisji, pedagogów, pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży oraz pomoc terapeutyczna dla osób dorosłych i ich rodzin.

W ramach przeciwdziałania narkomani w Gminie Sułów w 2023 roku wydatkowano łącznie kwotę – 2 040,00 zł. Środki finansowe były wydatkowane na funkcjonowanie punktu terapeutyczno – konsultacyjnego prowadzonego przez psychologa klinicznego.

7. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPORTOWA 2023

Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej im. Feliksy Poździk w Sułowie

Liczba osób zatrudnionych na koniec roku 2023

6 w tym 5 pełnozatrudnionych

Liczba czytelników: 470 osób

Liczba zbiorów bibliotecznych: 23 192

Liczba zakupionych książek: 920

Liczba odwiedzin fizycznych w bibliotece: 4769

Liczba odwiedzin wirtualnych: 20724

Liczba wypożyczeń na zewnątrz: 8 555

Wydatki bieżące biblioteki (budżet biblioteki ogółem): 363 090zł

Dotacja organizatora: 12 000 zł

Środki finansowe pozyskane z grantów specjalnych lub dochodów własnych: 12 000 zł

Wydatki na gromadzenie zbiorów bibliotecznych: 24 000 zł

Wydatki na personel: 211067,13zł

Zorganizowane wydarzenia kulturalne

[16-23.01.2023 — Ferie z Pasją \(Warsztaty i otwarte dni szkoły i biblioteki\)](#)

Podczas trwania ferii, młodzież miała okazję brać udział w warsztatach kulinarnych, korzystać z sali gimnastycznej i brać udział w zorganizowanych zajęciach sportowych, zaś na terenie biblioteki młodzież mogła korzystać z bogatej oferty gier planszowych, gier ruchowych na urządzeniach typu VR oraz Gier Fabularnych (gry wyobraźni).

[16.01.2023 – 20.05.2023 – Sobotnie spotkania Bibliotecznego Klubu Fantastyki](#)

Omawianie książek, granie w planszówki, granie w gry fabularne (gry wyobraźni) w budynku biblioteki w Sułowie.

[12.02.2023 — I Mistrzostwa Gminy Sułów w Halowej Piłce Nożnej.](#)

Turniej organizowany na hali sportowej, w której wzięli udział reprezentanci miejscowości z Gminy Sułów. Turniej odbył się na szkolnej hali sportowej w Sułowie.

[08.03.2023 — Dzień Kobiet](#)

Tegoroczne uroczystości z okazji dnia kobiet odbywały się w gościnnej remizo-świetlicy w miejscowości Sąsiadka.

[03.05.2023 — Obchody Święta 3 Maja](#)

Kościół w Deszkowicach Pierwszych. Występy młodzieży szkolnej, orkiestry i przemarsz pododdziału Ochotniczej Straży Pożarnej.

[10.05.2023 — Dzień Bibliotekarza \(Czwórbój Biblioteczny\)](#)

Z okazji dnia bibliotekarza Gminna Biblioteka Publiczna w Sułowie zorganizowała „Czwórbój Biblioteczny” dla młodzieży szkolnej. Na ów wydarzenie składały się cztery konkurencje.

1. Quiz wiedzy o książkach

2. Mistrz zręczności – czyli zawody w grze Yenga
3. Zawody w warcaby
4. Escape room (gra terenowa, logiczna między pułkami biblioteki)

29.05.2023 — Uroczystość poświęcona pamięci Pacyfikacji Kitowa

Dnia 29 czerwca na cmentarzu w Kitowie odbyły się obchody 81. Rocznicy pacyfikacji wsi Kitów w Gminie Sułów.

22.06.2023 — Dzień dziecka

Gry i zabawy na boisku klubu piłkarskiego GKS Perła Deszkowice

6.07.2023 - Finał projektu Zostań pisarzem „Spełniaj marzenia”

W ubiegłym roku zostały zorganizowane warsztaty pisarskie które z formy wykładowej przeszły w 2023 roku do formy praktycznej czyli pisaniu i szlifowaniu warsztatu. 6 lipca najlepsze prace zostały wydane w formie książki pt. „Młode gniewne pióra,,.

23.07.2023 - Otwarcie zmodernizowanego budynku biblioteki

Otwarcie i atrakcje z nim związane odbyły się przy budynku biblioteki w Sułowie.

3.09.2023 – Turniej łuczniczy

Przy historycznym grodzisku w Sąsiadce z udziałem drużyny rekonstrukcyjnej.

11.09.2023 - Narodowe czytanie

Narodowe czytanie odbyło się w budynku biblioteki z pokazem wizualno-głosowym w tle.

29.09.2023 – Dzień Przedszkolaka

Dzieci miały okazję do odwiedzenia nowych pomieszczeń bibliotecznych, obejrzeć projekcje filmu animowanego i skorzystać z atrakcji i zabaw oferowanych przez bibliotekę.

11.11.2023 – Święto Niepodległości

Obchody święta niepodległości łącznie z występami szkół odbyły się na terenie biblioteki która pełniła rolę koordynatora wyżej wymienionego wydarzenia.

01.12.2023 – Warsztaty rękodzielnicze

Warsztaty rękodzielnicze „Szopka w słoiku” dla wszystkich skupiły przy wspólnej zabawie przedstawicieli wielu pokoleń.

6.12.2023 – Mikołajki – konkurs z nagrodami

Rozdanie nagród w postaci świątecznych paczek, dzieciom.

28.12.2023 – Gminne Spotkanie opłatkowe

Spotkanie Opłatkowe podczas którego wystąpili przedstawiciele Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz Dziecięco-Młodzieżowa Orkiestra Dęta gminy Nielisz i Sułów. Dodatkowo odbył się konkurs wraz z rozdaniem nagród na najlepszą potrawę świąteczną w którym wzięły udział Stowarzyszenia i Koła Gospodyń Wiejskich z Naszej Gminy.

7.2 Działalność sportowa

Gmina Sułów w 2023r. zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie przekazała realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu klubowi sportowemu GKS „Perła” Deszkowice i udzieliła dotacji na realizację tego zadania w wysokości 35 000,00 zł.

Gmina Sułów uczestniczyła w Powiatowych Igrzyskach Ludowych Zespołów Sportowych w Miączyńcu zajmując miejsce 4 na 15 gmin.

8. FUNDUSZ SOLECKI

8.1. Fundusz Sołecki

W 2023 roku na wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego zaplanowano 347 811,92 zł, wydatkowano łącznie 346 385,39 zł, w rezultacie stopień realizacji wyniósł 99,59%. Środki te wydatkowano na:

Wydatki bieżące ogółem 221 772,54 zł, w tym:

- w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne wydatkowano kwotę 69 102,81 zł na zakup kruszywa i innych materiałów na bieżące remonty dróg gminnych w miejscowościach: Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie, Sąsiadka, Rozłopy, Kitów, Sułowiec, Tworyczów, Żrebce;
- w rozdziale 75412 Ochotnicze straże pożarne wydatkowano kwotę 3 660,00 zł na zakup umundurowania dla OSP Michalów;
- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury wydatkowano kwotę 145 009,73 zł z przeznaczeniem na zakup materiałów oraz usług wykorzystanych przy remontach remizo-światlic w poszczególnych sołectwach: Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie, Sułowiec, Kulików, Kawęczyn - Kolonia, Kitów, Sułów, Michalów, Rozłopy, Rozłopy - Kolonia, Tworyczów, Sąsiadka, Żrebce;
- w rozdziale 92195 Pozostała działalność wydatkowano 4 000,00 zł i przeznaczono na promowanie kultury i tradycji lokalnych w Sułowcu oraz prowadzenie kroniki w Deszkowicach Pierwszych.

Wydatki majątkowe ogółem 124 612,85 zł, w tym:

- w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne wydatkowano 40 000,00 zł i przeznaczono na budowę chodnika przy ulicy Orzechowej w miejscowości Michalów;
- w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami wydatkowano 37 800,85 zł na budowę altany wraz z wyposażeniem w miejscowości Sułówek, a także na montaż altany w miejscowości Deszkowice Pierwsze;
- w rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg wydatkowano 12 200,00 zł na budowę oświetlenia ulicznego w miejscowości Sułów przy Centrum Kultury;
- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury wydatkowano kwotę 34 612,00 zł i przeznaczono na budowę placu zabaw przy remizo-światlicy w Kitowie, na rozbudowę parkingu przy Centrum Kultury w Sułowie oraz zakup placu zabaw w Tworyczowie.

Wszystkie poniesione w roku 2023 wydatki w ramach funduszy sołeckich były zgodne z wcześniejszymi wnioskami rad sołeckich poszczególnych miejscowości.

Podsumowanie

Rok 2023r. przyniósł zniesienie obostrzeń związanych z pandemią wirusa COVID – 19 oraz

normalizację pracy urzędu i jednostek gminy. Bardzo poważnym zadaniem było ponowne przeorganizowanie systemu oświaty na terenie gminy. Powrót do w pełni stacjonarnego i otwartego systemu nauczania był wyzwaniem tak dla dyrektorów szkół i nauczycieli jak i rodziców i samych uczniów .

2023r. przyniósł również normalizację spraw związanych z przepływem uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy. Dzięki temu, że budynek poszkolny w Sąsiadce, który pierwotnie był przeznaczony na miejsce tymczasowego zakwaterowania, nie został ostatecznie wykorzystany do tego celu, można było przystąpić do prac remontowych i adaptacyjnych, celem których było utworzenie Centrum Usług Społecznych.

W ramach posiadanych środków budżetowych (własnych i z budżetu państwa) Gmina Sułów starała się tak planować przedsięwzięcia, aby przy zaangażowaniu jak najmniejszych środków finansowych, osiągnąć maksymalny efekt, mający służyć rozwojowi gminy i poprawie życia mieszkańców.

Raport powyższy ze względu na przepisy ustawy z dnia 29 września 2022r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2418), przedłużającej kadencję Rady Gminy Sułów, która upłynęła w dniu 30 kwietnia 2024r. oraz zmianie na stanowisku Wójta Gminy Sułów, traci swój walor podsumowujący pracę wójta gminy. Pierwotne przepisy nawet przy założeniu, że następowała zmiana na stanowisku wójta gminy, obejmowały przynajmniej niewielki czas pracy nowo wybranego włodarza co było zgodne z zapisem i duchem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 609).